

Evaluatie Pilot Basisbanen

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Doelgroep	3
Doel/beoogd resultaat pilot	3
Basisbaan/Doorstroombaan	3
Cijfers.....	3
Aantal kandidaten	3
Aantal verlengde arbeidsovereenkomsten.....	3
Proces	3
Resultaten	4
Ervaringen.....	4
Klantmanagers.....	4
Caparis	4
Kandidaten	5
Financiën	5
Kosten	5
Opbrengsten.....	5
Budget.....	5
Conclusie	6
Bijlagen.....	7
Vragenlijst Caparis	8
Vragenlijst Klantmanagers	9
Vragenlijst kandidaat.....	10

Inleiding

In het hoofdlijnenakkoord 2022-2026 is opgenomen dat de gemeente Heerenveen aan de slag wil gaan met de Basisbaan. Na de nodige voorbereiding is er per 1 januari 2023 een Pilot Basisbanen gestart voor de duur van 1 jaar voor 10 arbeidsovereenkomsten. De uitvoering van de pilot is belegd bij Caparis. Doordat pas op 1 januari 2024 de 10^e plaatsing werd gerealiseerd, is de pilot met een jaar verlengd tot 1 januari 2025. Hiervan is de raad op de hoogte gesteld. Doordat de pilot eindigt, is deze evaluatie opgesteld.

Doelgroep

Bijstandsgerechtigden die willen en kunnen werken, maar waarbij proefondervindelijk is vastgesteld dat het niet lukt in de huidige arbeidsmarkt, maar wiens belemmering(en) niet hebben geleid tot opname in het Doelgroepregister.

Doel/beoogd resultaat pilot

Belangrijkste doelen van de pilot waren om kandidaten te ontwikkelen en het uitstroomresultaat te bevorderen. Als uitstroomresultaat was er het streven om minimaal 50% uitstroom te realiseren vanuit een doorstroombaan.

Daarnaast door gebruikmaking van de methodiek Score Welbevinden (methodiek van positieve gezondheid) de ontwikkeling van een kandidaat op meerdere peilmomenten te kunnen laten zien.

Basisbaan/Doorstroombaan

In de pilot zijn er twee varianten banen ingezet, te weten de Basisbaan en de Doorstroombaan. In de Basisbaan wordt de kandidaat via Caparis geplaatst bij een externe organisatie/werkgever en bij de Doorstroombaan wordt de kandidaat geplaatst op een werkplek binnen Caparis. Bij enkele kandidaten is er tussentijds ook gewisseld tussen beide soorten banen.

Cijfers

Aantal kandidaten

In de afgelopen twee jaar hebben 11 kandidaten deelgenomen aan de pilot.

Aantal verlengde arbeidsovereenkomsten

Er zijn 8 kandidaten die in 2024 een verlenging van hun arbeidsovereenkomst hebben gehad en doordat er in 2024 door uitstroom ruimte ontstond is er ook nog een nieuwe kandidaat gestart in 2024. Hierdoor zijn er vanaf 1 januari 2025 nog 3 kandidaten werkzaam in een Basisbaan.

Proces

Aanmelding van kandidaten verliep via een aanmeldformulier door de Klantmanager of Jobcoach. Hierna werd de kandidaat uitgenodigd door de Jobcoach van Caparis voor een kennismaking en gold een oriëntatie van maximaal een maand, waarna het arbeidscontract moest starten.

Resultaten

Stand per 1-1-2025	Uitstroom regulier	Uitstroom BAB/BW	Voortijdig beëindigd	Nog lopend	Totaal
	5	2	1	3	11

Met een aantal van 7 kandidaten die regulier of via BAB of Beschut Werk zijn uitgestroomd, kan gesteld worden dat het percentage van minimaal 50% uitstroom ruimschoots is gerealiseerd. Dat 5 van de 7 uitgestroomde kandidaten zijn uitgestroomd naar een regulier baan zonder verdere voorziening is een mooi resultaat.

Hierbij wel de kanttekening dat hiervoor bij al deze kandidaten een verlenging van de arbeidsovereenkomst aan vooraf ging en het dus (nog) niet was gelukt binnen het eerste jaar van hun arbeidsovereenkomst.

Ervaringen

Klantmanagers

De aanmeldende en coördinerende Klantmanagers voor de trajecten bij Caparis zijn erg goed te spreken over het instrument en de samenwerking binnen de pilot. Qua *proces* was er sprake van een goede afstemming en samenwerking. Hierbij werd de afgesproken periode van aanmelding tot plaatsing op contract niet in alle gevallen gerealiseerd, maar gebeurde dit wel altijd in goed onderling overleg.

De criteria voor de *doelgroep* wordt ook als helder en duidelijk gezien. Desondanks is er uiteindelijk toch een kandidaat toegelaten die niet onder de criteria viel.

Volgens de Klantmanagers voorziet het instrument absoluut in een *behoefte*. Het direct ontvangen van loon in een traject helpt enorm met de *eigenwaarde* van kandidaten.

Inschatting van de Klantmanagers is dat er 3 tot 4 kandidaten waren, waarbij *uitstroom* zonder de inzet van de Basisbaan ook binnen 2 tot 3 jaar was gerealiseerd. Inzet van de Basisbaan heeft dit dus wel versneld.

Caparis

De *doelgroep* was divers en vroeg verschillende aanpakken. Met name kandidaten die al langere tijd vrijwilligerswerk bij een organisatie verrichten, moesten loskomen van hun vrijwilligersplek. Dit gold ook voor de organisatie waar het vrijwilligerswerk werd uitgevoerd. De *kwaliteit* van de kandidaten was ook erg divers. Dit is ook terug te zien in de resultaten, waarbij twee van de zeven kandidaten die zijn uitgestroomd dit via een BAB- en Beschut Werk plaatsing hebben gerealiseerd. Het *proces van aanmelding* verliep niet erg uniform, maar is wel als informeel en prettig ervaren.

Veel waardering voor de *betrokkenheid en inzet* van de Klantmanagers in deze pilot.

Overleg en inspraak over en weer was altijd mogelijk. De *meerwaarde* van de Basisbaan ten opzichte van de BAB is dat de Basisbaan voor de Jobcoach (vooral) gericht was op reguliere uitstroom zonder inzet van voorzieningen, terwijl bij de BAB altijd de inzet van de voorziening loonkostensubsidie nodig is. Het kunnen bieden van *maatwerk* werd vanuit de samenwerking met de Klantmanagers wel gevoeld, maar bij sommige kandidaten moest de ruimte door de Jobcoach eerst wel gewonnen worden. Ook de (arbeids)markt voor met name productiewerk was op een gegeven ogenblik wat lastiger. Ongerustheid was er over het wel of niet mogen *verlengen* van de arbeidscontracten. Dit doorkruist soms de plannen en afspraken die de Jobcoach heeft gemaakt met kandidaat en werkgever. Een *vervolg* op de pilot wordt zeker aanbevolen. Door de inzet van de Basis- of Doorstroombaan (met een loonstrookje) en bijbehorende begeleiding heeft de Jobcoach zijn kandidaten zichtbaar gemotiveerder (en vrolijker) zien worden.

Kandidaten

Een vragenlijst aan de deelnemende kandidaten (zie bijlage) heeft twee reacties opgeleverd. Deze kandidaten waren erg positief over de inzet van de Basisbaan en gaven de pilot een gemiddeld cijfer van 9,5.

Financiën

Kosten

Vanuit Caparis zijn er voor de pilot (en de verlenging hiervan) onderstaande tarieven afgesproken:

<u>Product</u>	<u>Vergoeding loonkosten</u>	<u>Vergoeding begeleiding</u>	<u>Overige kosten</u>
Doorstroombaan (conform afspraken DVO)	70% Loonkostensubsidie o.g.v. WML	36 uur jobcoaching	€ 6520 niet rendabel werk
Basisbaan	100% minimumloon (CAO aan de slag)		

De gemaakte kosten van de (verlengde) pilot Basisbanen over de periode van 1 januari 2023 tot 1 januari 2025 bedragen ca. € 378.000.

Opbrengsten

Door de inzet van de Basisbaan zijn er over de periode van de (verlengde) pilot in totaal 148 maanduitkeringen bespaard. Dit betreft directe besparingen op ons budget voor de uitkeringen (BUIG) en wel voor een bedrag van circa € 225.000.

Het financiële effect is echter vele malen groter, omdat slechts één deelnemer vanuit de pilot Basisbaan weer is ingestroomd in de uitkering en de overige deelnemers zijn uitgestroomd naar een ander arbeidscontract of zich nog bevinden in een Basisbaan en dus niet opnieuw een beroep op een uitkering doen.

De gemiddelde duur van de uitkering van de deelnemers voorafgaand aan de Basisbaan bedroeg bijna 5 jaar en er was voor deze groep - zonder de inzet van deze pilot - een grote kans aanwezig dat zij zich nog steeds in een uitkeringssituatie zouden bevinden. Het is daardoor aannemelijk dat de besparing op het budget van uitkeringen (BUIG) uiteindelijk minimaal het dubbele is dan het bedrag aan directe besparingen. Hiermee zorgt de pilot uiteindelijk voor een hogere opbrengst dan de kosten ervan.

Budget

Voor de financiering van de pilot zijn er middelen vanuit het Europees Sociaal Fonds (ESF) ingezet die wij in 2023 hebben ontvangen. Daarnaast heeft de raad in een voorstel rondom bestaanszekerheid voor 2024 en volgende jaren structureel een bedrag van € 100.000 per jaar beschikbaar gesteld voor de inzet van Basisbanen.

Conclusie

De pilot heeft bewezen dat kandidaten die moeilijk de stap naar de arbeidsmarkt kunnen maken, deze voor een deel wel gemaakt hebben in deze pilot. Hiervoor bleek veelal wel een verlenging van de arbeidsovereenkomst en begeleiding vanuit Caparis nodig om het gewenste resultaat te behalen.

Voor de kandidaten is het gelijk ontvangen van loon een extra stimulans gebleken om deel te nemen aan de pilot. Betaald krijgen voor het verrichten van werkzaamheden draagt zichtbaar bij aan een beter gevoel van eigenwaarde.

De uitstroomdoelstelling van 50% is gerealiseerd, waarbij het in een tweetal cases ging om een plaatsing met loonkostensubsidie in een Baanafsprakbaan of een Beschut werk plek. Hiervoor heeft de Basisbaan arbeidsbelemmeringen bij de kandidaat naar boven gebracht die hebben geleid tot registratie in het Doelgroepregister en een indicatie voor Beschut Werk.

Het is niet te achterhalen of en na hoeveel tijd de kandidaten zonder de inzet van de Basisbaan uitkeringsonafhankelijk zouden zijn geraakt door het verkrijgen van betaald werk. Met de inzet van de Basisbaan is deze onafhankelijkheid in ieder geval sneller ingezet. Of deze uitstroom duurzaam zal zijn, moet nog blijken, maar vooralsnog is er slechts één kandidaat weer opnieuw ingestroomd in de bijstand.

De evaluatie laat zien dat voor een groep inwoners in de bijstand het instrument Basisbaan een goede opstap is naar een vervolg op de arbeidsmarkt. Het gaat hier dan met name om de groep met een afstand tot de arbeidsmarkt die wel kan werken, maar die niet staat geregistreerd in het Doelgroepregister of is geïndiceerd voor Beschut Werk. Voor deze groepen zijn andere mogelijkheden en voorliggende voorzieningen dan de Basisbaan.

Voor een vervolg gaan wij - naast de bijdrage vanuit het raadsvoorstel bestaanszekerheid - op zoek naar extra middelen. Door de bijdrage vanuit de raad is het in ieder geval mogelijk om in de loop van 2025 een aantal nieuwe kandidaten in te laten stromen in een Basisbaan. Met de mogelijke extra middelen is de ambitie om uiteindelijk weer in totaal 10 deelnemers hiervoor in aanmerking te laten komen.

Bijlagen

Vragenlijst Caparis

- # Hoeveel Basis- en Doorstroombanen zijn er ingevuld?
 - # Bij welke maatschappelijke instellingen zijn de Basisbanen ingevuld?
 - # Wat vinden jullie van de doelgroep(criteria) voor deze banen? (Niet in DGR, maar belemmeringen op ander – niet medisch – vlak, waardoor is gebleken dat er een (flinke) afstand is tot de arbeidsmarkt)
 - # Wat vinden jullie van de aanmeldprocedure van de pilot?
 - # Wat vinden jullie van de kwaliteit van aangemelde kandidaten?
 - # Wat vinden jullie van de betrokkenheid en regie van de klantmanager van de gemeente gedurende het traject?
 - # Zien jullie voor de kandidaat een verschil tussen een Basisbaan en een BAB-plaatsing?
 - # Zien jullie voor de kandidaat meerwaarde in een Basisbaan t.o.v. een BAB-plaatsing? Zo ja, waar zit de meerwaarde?
 - # Hoe ervaren volgens jullie de kandidaten deze pilot?
 - # Ervaren jullie voldoende ruimte om maatwerk (o.a. qua werkplekken) uit te kunnen voeren?
 - # Welke zaken uit de pilot verdienen (meer) aandacht/verbetering?
 - # Waarom zou de pilot wel of niet een vervolg moeten krijgen? Wat is hiervoor nodig?
 - # Zijn er nog andere zaken m.b.t. de pilot die jullie willen benoemen/bespreken?
- Ook ontvang ik graag de **Score(s) Welbevinden** van alle deelnemers (evt. anoniem) waarin obv de methodiek van positieve gezondheid is gemeten bij de start, na een half jaar en na een jaar na aanvang van de Basis-/doorstroombaan.

Vragenlijst Klantmanagers

- # Wat vinden jullie van de aanmeldprocedure?
- # Wat vinden jullie van de uitvoering van de pre-startfase door Caparis?
- # Wat vinden jullie (ook o.b.v. ervaringen cliënten) van de begeleiding van de werknemer op de werkplek en richting door-/uitstroom (door Jobcoach Caparis)?
- # Wat vinden jullie van de doelgroep voor deze banen? (Niet in DGR, maar belemmeringen op ander – niet medisch – vlak, waardoor is gebleken dat uitstroom naar werk vrijwel onmogelijk is)
- # Worden o.b.v. deze criteria de juiste kandidaten geselecteerd?
- # Voorziet dit instrument in een behoefte?
- # Kosten vs opbrengst?
- # Hoe ervaren kandidaten deze pilot?
- # Welke zaken verdienen aandacht/verbetering?
- # Waarom moet de pilot wel of niet een vervolg krijgen?
- # Zijn er nog andere zaken m.b.t. de pilot die jullie willen benoemen/bespreken?

Vragenlijst kandidaat

Vragenlijst proef Basisbaan via Caparis					
De medewerker van de gemeente heeft mij goed voorbereid op mijn deelname aan de proef van de Basisbaan					
In het eerste gesprek met de begeleider van Caparis werd mij duidelijk wat het doel van de inzet van de Basisbaan was					
In het eerste gesprek met de begeleider van Caparis werd mij duidelijk wat er van mij werd verwacht bij de inzet van een Basisbaan					
Na het eerste gesprek bij Caparis was er binnen een maand een werkplek voor mij					
De (eerste) werkplek(ken) past(en) bij mij					
Mijn begeleider van Caparis heeft/had aandacht voor mij					
Er werd rekening gehouden met mijn mogelijkheden en beperkingen qua werkplek en werkzaamheden					
Ik ben blij met de kans die ik met de Basisbaan heb gekregen					
Dankzij de inzet van de Basisbaan heb ik mij als werknemer verder ontwikkeld					
Dankzij de inzet van de Basisbaan zie ik de toekomst positiever tegemoet					
Als ik de proef Basisbaan een cijfer mag geven, dan geef ik het een (0 tot 10)					

Wat wil je nog kwijt wat niet in de vragenlijst staat?
